

**Generalitat
de Catalunya**

PROCÉS PARTICIPATU DEL DEBAT ARA ÉS DEMÀ SOBRE EL FUTUR DE L'EDUCACIÓ A CATALUNYA

Síntesi de resultats i aportacions

del taller de debat territorial

L'Hospitalet de Llobregat 16 de març de 2017

INDEX

1.	INTRODUCCIÓ.....	2
2.	INFORMACIÓ BÀSICA DE LA SESSIÓ PARTICIPATIVA.....	2
	2.1. Dades bàsiques de la sessió participativa.....	2
	2.2. Objectius de la sessió	2
	2.3. Estructura de la sessió	3
	2.4. Metodologia de la sessió.....	3
	2.5. Llistat de persones assistents a la sessió	3
3.	RESULTATS	4
	3.1. Eix 1: Els pilars del sistema educatiu	4
	3.2. Eix 2: Arquitectura del sistema educatiu.....	6
	3.3. Eix 3: El centre educatiu	8
	3.4. Eix 4: El professorat	9
	3.5. Eix 5: L'alumnat.....	10
4.	VALORACIÓ DE LA SESSIÓ	12
	4.1. Perfil de les persones participants	12
	4.2. Valoració d'aspectes referents a la preparació de la sessió	15
	4.3. Valoració d'aspectes referents a l'execució del taller participatiu	15
	4.4. Valoració d'aspectes referents a les expectatives respecte dels resultats del taller participatiu	16
	4.5. Valoració general	17
	4.6. Comunicació.....	18
	4.7. Millores recollides.....	19
5.	GALERIA DE FOTOS	20

1. INTRODUCCIÓ

La present sessió territorial s'emmarca en el procés Ara és demà, nom del debat que el Consell Escolar de Catalunya (CEC), organisme en què hi ha representats els diversos sectors de la comunitat educativa, té l'encàrrec d'articular sobre el futur de l'educació al nostre país. L'objectiu d'aquest debat és reflexionar sobre les polítiques educatives per avançar en qualitat i equitat i afavorir l'èxit de tot l'alumnat.

2. INFORMACIÓ BÀSICA DE LA SESSIÓ PARTICIPATIVA

2.1. Dades bàsiques de la sessió participativa

Dia: 16/03/2017

Lloc: Centre cultural Bellvitge. Av. d'Amèrica, 53, L'Hospitalet de Llobregat

Durada: 3'15 hores

Àmbits de debat: eixos determinats per al procés:

Eix 1: Els pilars del sistema educatiu

Eix 2: Arquitectura del sistema educatiu

Eix 3: El centre educatiu

Eix 4: El professorat

Eix 5: L'Alumnat

Total de persones participants: 12

Dinamitzadors: 2 tècnic/ques de Ceres

2.2. Objectius de la sessió

L'objectiu central de la sessió realitzada ha estat debatre al voltant dels reptes de futur del sistema educatiu de Catalunya, per tal de poder recollir a nivell territorial la reflexió de la comunitat educativa entorn el futur de l'educació a Catalunya.

2.3. Estructura de la sessió

L'ordre de la sessió realitzada a l'Hospitalet de Llobregat ha estat el següent:

FASE	DURADA	RESPONSABLE
1. Recepció de les persones assistents		Ceres
2. Benvinguda i presentació institucional	10'	Rosa Granger, del CEC Raquel Muñoz, representant de la Secretaria de Transparència i Govern Obert de la Generalitat de Catalunya
3. Presentació del procés i de la dinàmica de treball	15'	Ceres
4. Deliberació grupal entorn el futur de l'educació a Catalunya	130'	
5. Presentació de conclusions en plenari	20'	
6. Avaluació de la sessió i cloenda	10'	

2.4. Metodologia de la sessió

La dinàmica de debat utilitzada s'ha centrat en un debat en grups, on cadascun dels mateixos disposaven d'un temps específic per debatre entorn els 5 eixos de treball i els conceptes clau definits per a cada eix, en un espai determinat per cadascun.

S'han format 2 grups de treball de 6 persones cadascun.

En cadascun dels espais de debat dels eixos s'ha facilitat un núvol de paraules que ha permès tenir visible en tot moment els conceptes clau a tenir en compte en el debat, les preguntes que dirigeixen el debat, així com un paperògraf on anotar les aportacions.

Les persones dinamitzadores, a banda de moderar cadascuna un dels grups, ha anat anotant les aportacions realitzades per cada grup, i ha donat a conèixer les elaborades pel grup anterior.

2.5. Llistat de persones assistents a la sessió

Les entitats o institucions representades en la sessió han estat:

- Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat

- AMPA de l'escola Pau Sans
- Centre Concertat Alegre
- Consell Educatiu de l'Hospitalet
- Escola Charlie Rivel
- Institut Can Vilumara
- Institut Mercè Rodoreda

3. RESULTATS

Les aportacions recollides durant la sessió es mostren agrupades pels diferents eixos de treball i, dins cadascun d'aquests, indicant a quin aspecte clau fan referència, incloent en la majoria dels casos altres conceptes clau sorgits del debat, així com un calaix d'altres.

D'altra banda, també s'indica, si s'escau, les aportacions en les que s'han manifestat dissensos i que no correspondrien a l'opinió de totes les persones participants. En aquest cas, s'han marcat les aportacions en cursiva.

3.1. Eix 1: Els pilars del sistema educatiu

- **Quines estratègies proposeu per garantir la igualtat d'oportunitats i l'educació de qualitat a l'abast de tothom?**
 - Caldria instaurar la gratuïtat dels llibres, els materials, les sortides, els viatges culturals i el menjador com a mecanisme per a la igualtat d'oportunitats i la inclusió, s'haurien d'universalitzar.
 - Cal revisar els mecanismes d'assignació de beques periòdicament, per tal d'evitar fraus.
 - Totes les escoles públiques han de tenir condicions físiques de qualitat, així no es generaran desigualtats, doncs les famílies poden tenir preferències per aquelles que es troben en millor estat i disposen de més i millors equipaments.
 - Existeix un desequilibri entre les escoles concertades també. Els concerts haurien de ser gestionats pels ajuntaments un cop revisats i avaluats, sent també molt important la inspecció.

- L'educació no hauria de ser un negoci.
 - *Totes les escoles concertades s'haurien de transformar paulatinament en públiques. (1 dissens: S'ha de poder triar, i el fet de tenir escoles concertades permet llibertat d'elecció).*
 - *Cal augmentar les beques i reduir les taxes. (1 dissens: Les taxes no s'haurien de reduir ja que l'educació té uns costos que s'han de sufragar).*
 - *Universalització de l'educació infantil per tal d'afavorir tant la integració com la igualtat d'oportunitats. (1 dissens: Per una banda, es considera que es perd el rol de la família doncs es nens acaben estan menys temps amb elles i per l'altra, s'entén que no qualsevol oferta és vàlida i que fer-la universal podria comportar una menor qualitat).*
- **Quins són els elements per aconseguir la inclusió a l'aula, el centre, l'entorn i el sistema educatiu?**
 - Fomentar les docències compartides en pro de la inclusió en els casos dels nouvinguts, dels alumnes amb dificultats d'aprenentatge i d'aquells que tenen alguna mena de dèficit.
 - Els centres haurien d'oferir treball terapèutic a aquells alumnes que ho necessitin en pro de la inclusió. Òbviament, hauria d'anar acompanyat de la pertinent dotació econòmica que ho garanteixi.
 - Baixar ràtios per afavorir la inclusió i el tractament de la diversitat.
 - *Ampliar l'oferta de places de NEE per millorar la inclusió, acompanyat de major dotació econòmica. (1 dissens: és molt més important tenir els recursos econòmics que no pas ampliar les places, que ja són suficients).*
 - **Quin tractament del plurilingüisme i la interculturalitat cal en l'educació per preparar la ciutadania per a una societat democràtica i plural?**
 - El % de població immigrada ha d'estar repartida equitativament entre totes les escoles d'una població. Han d'existir mesures de reequilibri en aquest sentit. Amb aquest objectiu s'han de trencar alguns impediments actuals. En primer lloc, els drets de la família, avui en dia, ho impedeixen. En segon terme, és imprescindible tenir una font de finançament suficient. Per últim, els problemes/mancances físiques afecten a la percepció que tenen les famílies per unes escoles o altres, fent que prefereixin sempre les que estan en millors condicions físiques.

- **Com es pot enfortir el rol de la família amb relació a l'educació? Com s'ha de vehicular la seva participació en la presa de decisions sobre polítiques educatives?**
 - Les famílies haurien d'entrar més a l'escola, incorporar-les amb activitats col·laboratives per les tardes. Convertir-ho en un fet educatiu.
 - Poca vinculació entre pares/mares immigrants amb els seus fills/es que han vingut posteriorment. Com que han estat temps sense viure junts no hi ha el vincle necessari amb els fills/es. No existeix un rol de pare, no s'ha tractat el dol immigrant i aquest és un aspecte clau per a la integració i la implicació d'aquestes famílies tant amb els seus fills/es com amb les escoles.
 - Potenciar les comunitats d'aprenentatge a les escoles en horari lectiu. D'aquesta manera, s'afavoreix la participació de les famílies, es treballa el voluntariat, i per extensió, es millora la inclusió i els resultats.
 - Un major seguiment i suport a les famílies. Aquest no hauria de ser voluntari o opcional, tal i com és ara.
 - Calen unes polítiques de conciliació – regulació laboral amb uns sous dignes. Les famílies amb menys recursos o amb més dificultats econòmiques, tenen altres problemes/dificultats prioritàries abans de l'escola, i és difícil la implicació d'aquestes amb l'escola dels seus fills/es, doncs per a elles són temes que queden en segon terme, no prioritàris.

3.2. Eix 2: Arquitectura del sistema educatiu

- **Quins canvis proposaríeu en l'estructura de les etapes educatives per garantir l'èxit i la formació al llarg de la vida?**
 - Es necessari respectar l'estadi evolutiu de l'infant, sense avançar processos, i per tant, s'hauria de ser molt curós si s'acaba acceptant la proposta de la ponència amb la que s'inicia el debat que planteja que l'inici de l'educació obligatòria sigui als 5 anys.
 - *No portar l'etapa de P2 a l'escola. (1 dissens: el problema no es troba en l'espai concret, sinó en l'organització i funcionament d'aquest. A més, es produeixen situacions enriquidores).*

- **Quines accions de col·laboració han d'establir-se amb els agents que intervenen en l'educació des dels àmbits sanitari, de benestar social, de justícia, etc.?**
 - Ampliar els equips de suport psicopedagògic en els centres, esdevenint una condició obligatòria en la constitució d'aquests. Cada centre hauria de tenir, com a mínim, un equip de suport psicopedagògic a la seva plantilla.
 - Haurien d'existir centres d'educació especial de referència pels centres "ordinaris".
 - L'ajuntament hauria de liderar taules de coordinació territorial juntament amb Ensenyament.
 - Més plantilla als Equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP), ja que estan sobresaturats de feina, per tal de detectar i tractar situacions de necessitats educatives especials.
- **Quines característiques ha de tenir la formació professional per respondre als reptes actuals i futurs, aconseguir una millor adaptació al mercat laboral i incrementar el nivell formatiu de la població?**
 - Crear FP adaptades a les necessitats i/o oportunitats de la ciutat, que tinguin una orientació finalista, adequar l'oferta d'estudis a la demanda professional existent. L'Hospitalet és una ciutat amb l'oncològic, Bellvitge, amb molta necessitat de professionals de caire científica-sanitari. Per tant, les formacions que s'ofereixen podrien anar en aquest sentit, podrien anar avesades a cobrir aquestes necessitats professionals.
- **Quins canvis cal introduir en el sistema educatiu amb relació als itineraris formatius per oferir noves oportunitats als alumnes que ara abandonen?**
 - *Marcar els itineraris a partir de 2n d'ESO però amb l'oportunitat de retornar al sistema (desfer el camí). (1 dissens: és una utopia pensar que algú pugui tornar al sistema, s'acaben perdent).*
 - *Crear escoles d'oficis on l'accés es faci a petició de l'EAP. (1 dissens: inviabilitat de la doble via. No hi ha cap país europeu avançat que la tingui implantada).*

3.3. Eix 3: El centre educatiu

- **Cap a quina concepció d'autonomia de centre penseu que s'ha d'evolucionar?
Quines necessitats d'avaluació tindran els centres en el futur?**
 - L'avaluació hauria de ser transversal: competències, qualitat, col·laboració, processos, integració, etc, i hauria d'afectar a docents, alumnes, gestió i administració pública. No obstant, falten recursos per fer-la i resulta més barat fer-la a partir de les competències bàsiques.
 - S'ha de facilitar la capacitat de tirar endavant els projectes dels centres prioritant els recursos. Relació entre educació i eficiència.
- **Quins processos de participació calen perquè l'autonomia de centre integri els diversos sectors de la seva comunitat educativa?**
 - Manca de corporativisme, sobre tot, en els centres concertats, ja que vivim en un món competitiu.
 - El Consell Escolar hauria d'existir i participar. Les seves opinions haurien de ser vinculants en segons quins temes.
 - S'hauria d'establir l'obligatorietat de la consulta i la participació de l'alumnat.
 - Cal aprofundir en l'empatia entre el claustre i l'equip directiu.
- **En què ha de consistir la col·laboració del centre amb els agents educatius del seu entorn proper?**
 - Existeix massa distància entre la direcció i les AMPES en alguns casos.
 - Als instituts es perd la col·laboració entre el centre i les famílies.
 - Caldria fer un reconeixement social dels pares i mares que participen a l'escola. Per exemple, amb reducció horària laboral.
 - Els serveis territorials d'ensenyament de la Generalitat haurien d'oferir serveis de reforç i suport. Revisar el servei que donen, ja que, a vegades, només actuen de mediadors.

- *Suprimir els càrrecs intermedis de l'administració, que no se sap molt bé què fan. (1 dissens: No es considera que aquesta solució sigui representativa en el conjunt de la problemàtica que es planteja).*
- **Quin rol han de desenvolupar els directors i els equips directius en la governança i el lideratge dels centres?**
 - El projecte directiu ha de ser transparent, col·laboratiu i implicatiu.
 - Un equip directiu que practiqui un lideratge compartit amb el Consell Escolar esdevé més col·laboratiu, però també més lent. Per contra, un equip directiu que practiqui un lideratge centralitzat no afavoreix la transparència ni la participació si es vol que participin tots els agents, però disminueix el temps en la presa de decisions. No obstant, s'opta més per perfil col·laboratiu, sempre amb les premisses especificades anteriorment quant al projecte educatiu.
 - Actualment, l'autonomia de centres esdevé relativa, doncs els directors no disposen de poder suficient enfront segons quines situacions (per exemple, no pot actuar envers funcionaris no competents, no poden iniciar expedients, etc.). D'altra banda, però, tenen un nivell de responsabilitat molt elevat, sense el suport adequat i necessari per part de l'administració.
 - Cal una formació específica dels directors per tal que els capaciti per realitzar les seves tasques.
 - Professionalització de la direcció, com ara però amb més suport en la gestió.

3.4. Eix 4: El professorat

- **Com han d'evolucionar els perfils professionals dels docents amb relació a l'acompanyament en el procés de formació dels alumnes i la gestió del coneixement?**
 - Inversió de rols per ser docent a secundària: Grau de Magisteri + Màster especialitzat en física, anglès, matemàtiques, etc. Aquesta opció no inclou el batxillerat, ja que en aquesta etapa sí que s'estima que el docent ha de ser un especialista.
 - La figura del mentor hauria de tenir un perfil concret: innovador, coneixedor i especialista en noves metodologies d'aprenentatge, amb domini comunicatiu, etc.

- **Quines característiques han de tenir la formació inicial i la formació permanent del professorat?**

- S'ha de revisar la formació inicial (estudis més amplis, curs de pràctica sencer real, coneixements pedagògics). També, s'ha de ser més exigent.
- Aprofitar la formació entre iguals, compartir bones pràctiques.
- *Nota d'accés més alta per accedir a la carrera docent (grau). (1 dissens: S'ha de donar més importància a les aptituds, com poden ser l'educació emocional i la gestió de les emocions).*

- **Com s'ha d'accedir a la condició de docent i com s'ha d'avaluar la carrera docent?**

- El primer any de grau hauria de tenir continguts molt generalistes, en la mesura que haurien de servir per decidir cap a quina especialització es vol encaminar. El grau podria anomenar-se ciències de l'educació. Al mateix temps, es pensa que hi hauria d'haver pràctiques.
- *Oferir expectatives de carrera professional al docent (introduir alguna gradació dins la trajectòria laboral del docent, incentius per evolucionar). (1 dissens: seria difícil establir els criteris de promoció a utilitzar).*

- **Quins elements han de definir l'ètica i la deontologia de la pràctica docent?**

- És impossible transmetre coneixements sense ideologia, però s'ha de tendir a fer-ho.
- Cal potenciar el pensament crític (constructiu) en els alumnes.

3.5. Eix 5: L'alumnat

- **Com s'ha d'articular en el futur un enfocament competencial de l'aprenentatge?**

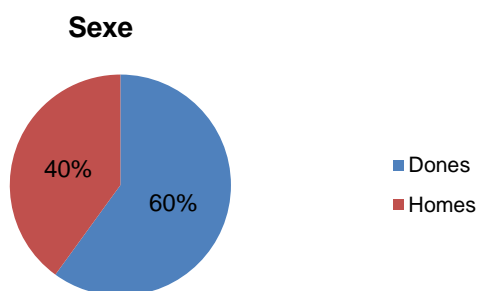
- L'aprenentatge ha de ser un plaer. Revisar com s'aprèn. Lligar el procés d'aprenentatge a les emocions. Incorporar les intel·ligències emocionals.
- Incorporar el treball en grup a l'ESO.

- *Escolarització de 0 a 6 anys com etapa evolutiva de la canalla (període durant el qual es formen i creen les neurones. Al 6 anys finalitza la mielinització de les neurones). (1 dissens: universal, però no obligatori).*
- *Hi hauria d'haver una assignatura d'actualitat. (1 dissens: seria millor ensenyar les assignatures a través de l'actualitat).*
- **Quines mesures proposaríeu per desenvolupar la personalització i l'acompanyament per a la millora en els aprenentatges?**
 - Ensenyament enfocat a com ensenyar, no a què ensenyar. Per exemple, ensenyar a adaptar-se els canvis, a ser crítics i a generar canvis. No ensenyar coneixements. Ensenyar a aprendre i ensenyar estratègies per afrontar situacions.
 - Ajudar a que coneguin les seves pròpies capacitats.
 - Manca relació més fraternal entre el docent i l'alumnat. Un major vincle de confiança.
 - El primer curs d'ESO hauria de ser un curs de transició.
 - Lligam entre primària i secundària permet conèixer millor l'alumnat. Tenir en compte el creixement personal d'aquest, tant per part de l'escola com per part de la família.
 - *Figura institut-escola: fins els 14 anys s'hauria de produir aquest acompanyament, ja que estaria més d'acord amb el cicle educatiu. (1 dissens: tot és evolutiu, per tant no hi ha un canvi tan gran. Per altra banda, s'ha de considerar que no pot haver-hi el mateix acompanyament sempre).*
- **Quins valors han de definir la socialització educativa dels infants i joves, i com s'hauria d'implicar la família en aquest procés?**
 - Consideració de l'alumnat com un ésser global.
 - Formar els pares i mares com capital social. Els pares han de ser escola també, ja que condicionen molt.
- **Quina és la contribució de les tecnologies i les xarxes socials per desenvolupar noves formes d'aprendre?**
 - *No s'han recollit aportacions.*

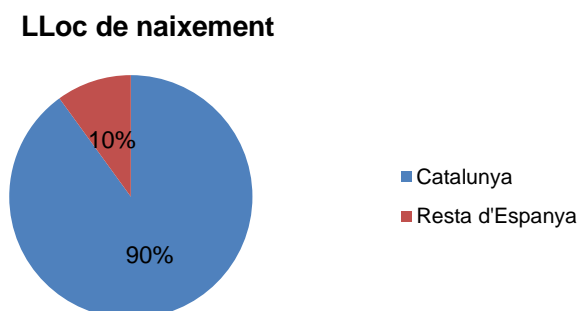
4. VALORACIÓ DE LA SESSIÓ

4.1. Perfil de les persones participants

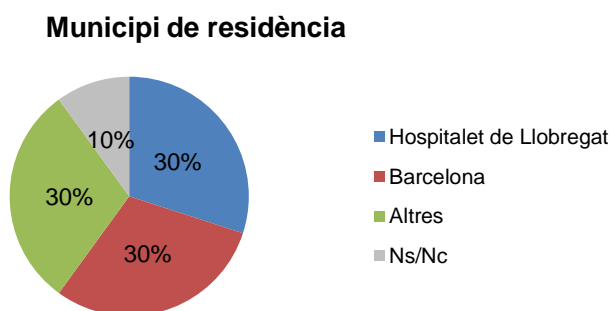
Les persones participants a la sessió realitzada a l'Hospitalet de Llobregat que han contestat el qüestionari d'avaluació, han estat principalment dones (60%), i l'edat mitjana ha estat de 49 anys.

La gran majoria de participants han nascut a Catalunya.

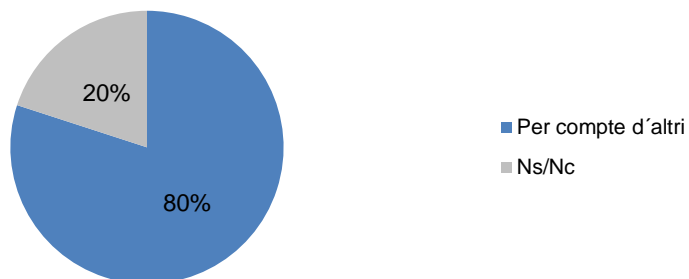
Els municipis de residència principalment són l'Hospitalet de Llobregat i Barcelona.

Nota: A l'apartat "altres" s'han inclòs els municipis de Sant Joan Despí, Esplugues de Llobregat i Cornellà.

Totes les persones participants estan treballant actualment, gairebé totes per compte d'altri i principalment en el sector de l'ensenyament o en el de l'administració pública.

Per compte de qui treballen

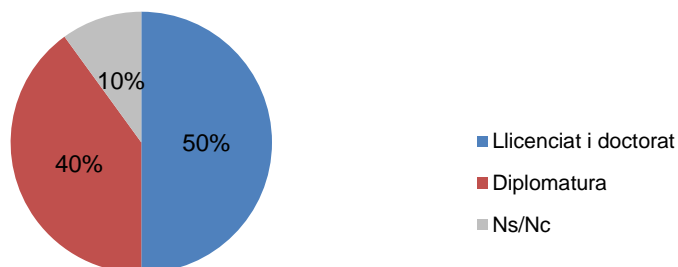

Sector en el que treballen

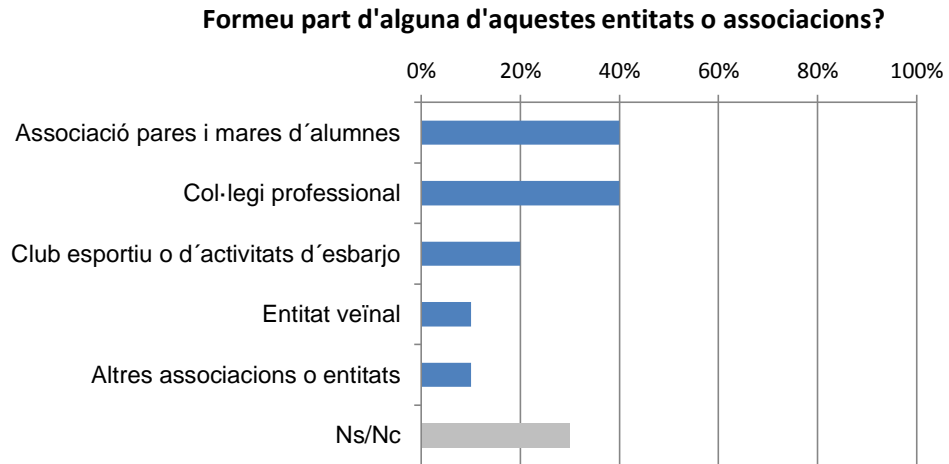

El nivell formatiu de les persones participants és d'estudis universitaris.

Nivell formatiu

Les persones participants pertanyen sobre tot a associacions de pares i mares d'alumnes i col·legis professionals.

Nota: els % no sumen 100 doncs s'admetia resposta múltiple

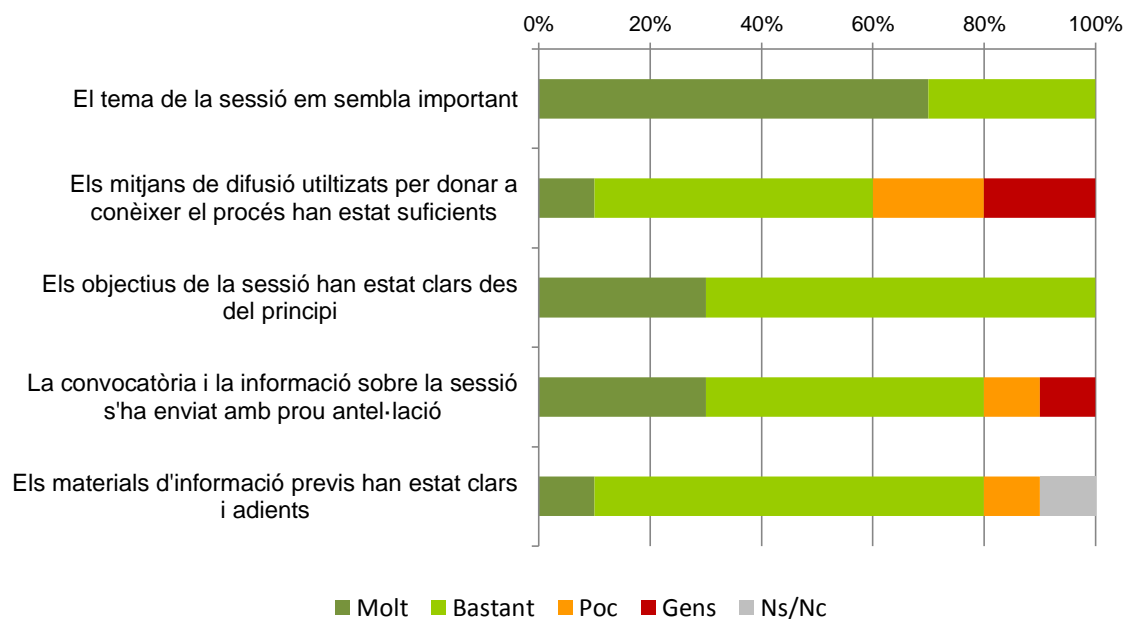
4.2. Valoració d'aspectes referents a la preparació de la sessió

S'han fet valorar diferents aspectes relacionats amb la fase preparatòria de la sessió.

D'entre els plantejats, el millor valorat ha estat el tema de la sessió, mentre que els mitjans de difusió utilitzats per donar a conèixer el procés i els materials d'informació previs, serien els que obtindrien més valoracions negatives.

En quina mesura esteu d'acord amb cadascuna d'aquestes afirmacions?

Sobre la preparació de la sessió

Les millores aportades són:

- Enviar els materials amb temps suficient per treballar-ho.

4.3. Valoració d'aspectes referents a l'execució del taller participatiu

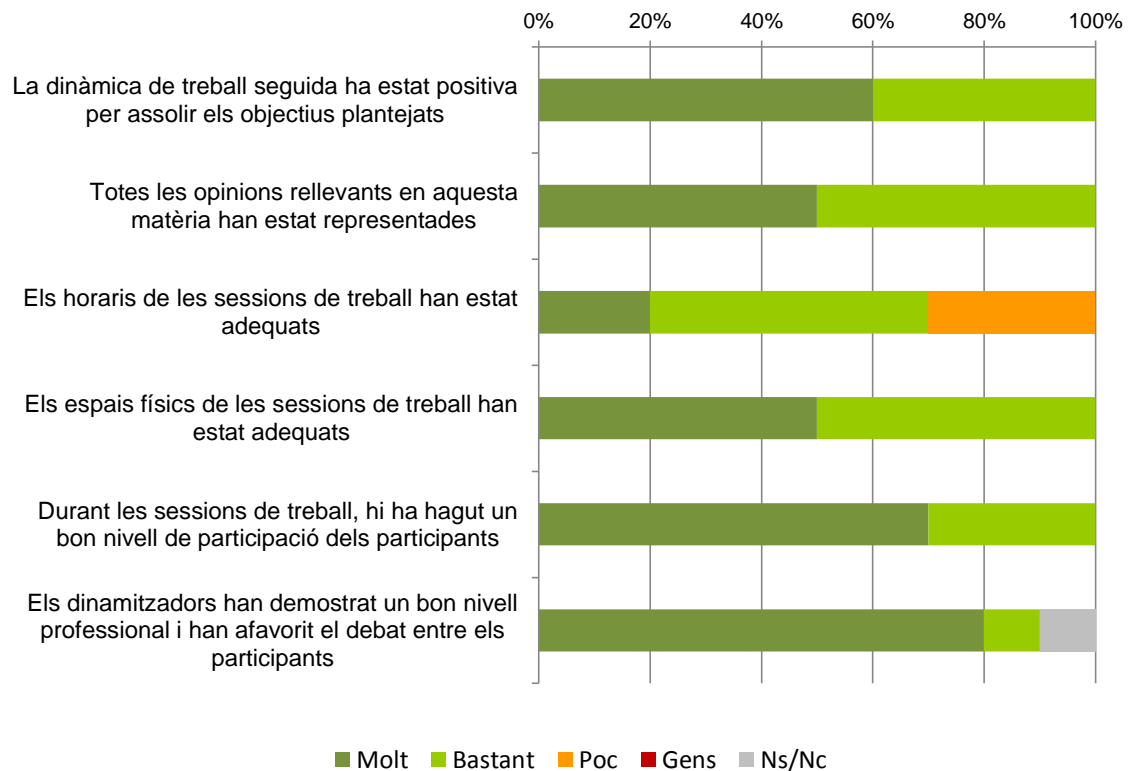
S'han fet valorar diferents aspectes relacionats amb el desenvolupament propi de la sessió.

Els resultats indiquen que l'aspecte millor valorat es la professionalitat dels dinamitzadors, seguit del bon nivell de participació dels participants i de la dinàmica de treball seguida.

Per contra, els horaris de la sessió seria l'aspecte que obtindria és valoracions negatives.

En quina mesura esteu d'acord amb cadascuna d'aquestes afirmacions?

Sobre l'execució del taller participatiu

No s'han recollit millores en aquest cas.

4.4. Valoració d'aspectes referents a les expectatives respecte dels resultats del taller participatiu

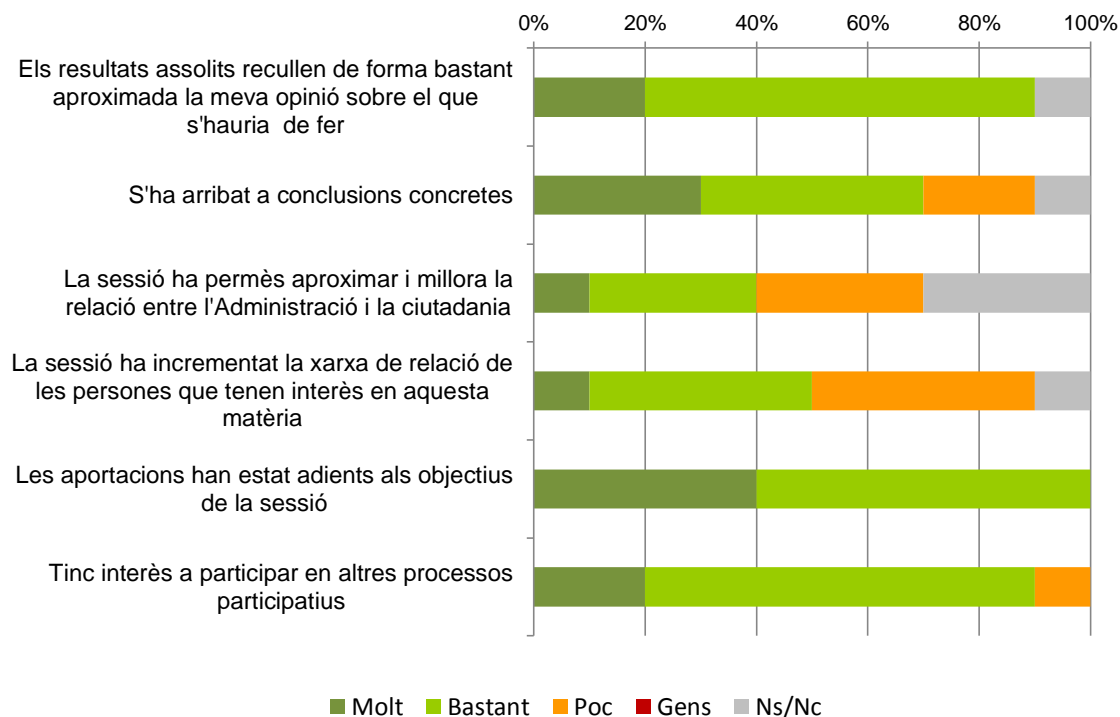
S'han fet valorar diferents aspectes relacionats amb l'assoliment de les expectatives que les persones participants tenien dipositades en la sessió.

L'aspecte millor valorat ha estat l'adequació de les aportacions als objectius de la sessió.

En canvi, els aspectes amb més valoracions negatives han estat: el fet que la sessió hagi permès aproximar i millorar la relació entre la ciutadania i l'administració i el fet d'incrementar la xarxa de relació de les persones que tenen interès en aquest tema.

En quina mesura esteu d'acord amb cadascuna d'aquestes afirmacions?

Sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió

No s'han recollit millores en aquest cas.

4.5. Valoració general

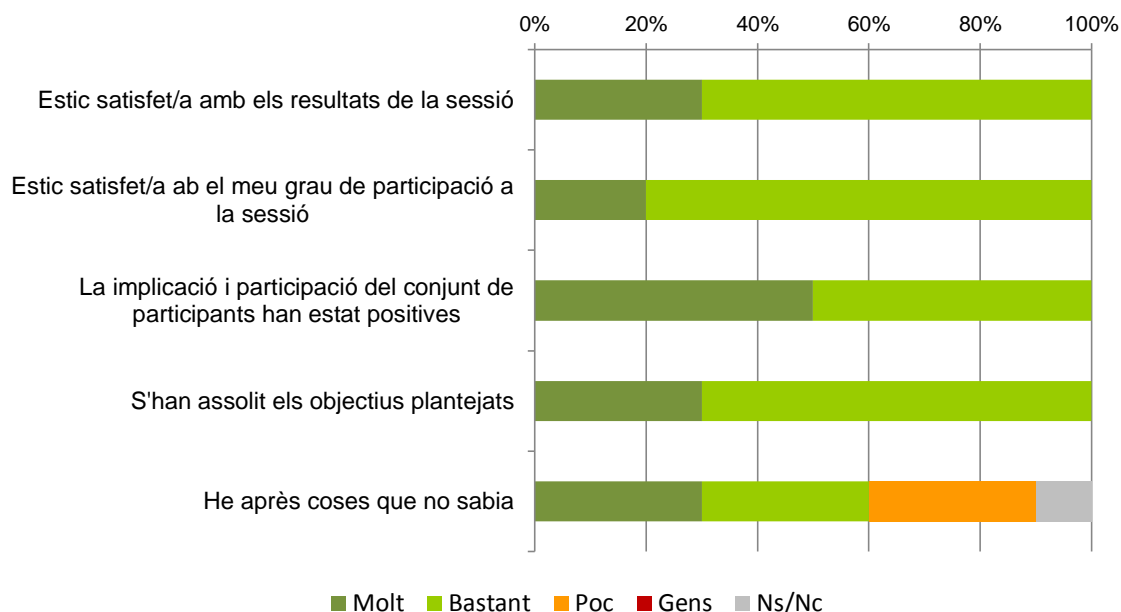
Finalment, s'ha fet valorar aspectes generals de la sessió.

L'aspecte valorat més positivament és el nivell d'implicació i participació del conjunt de persones participants.

No obstant, la sessió hauria servit menys per aprendre nous coneixements.

En quina mesura esteu d'acord amb cadascuna d'aquestes afirmacions?

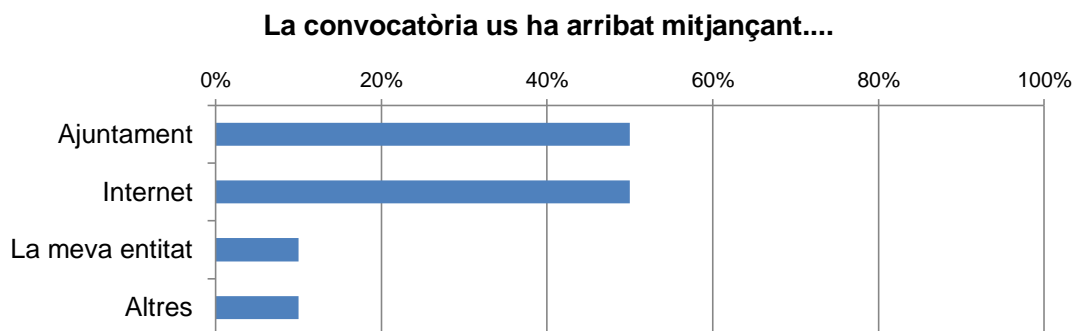
Valoració general

4.6. Comunicació

En darrer terme, s'ha consultat entorn els mitjans a través dels quals ha arribat la convocatòria de la sessió a les persones participants que han contestat el qüestionari d'avaluació.

El principal mitjà que ha fet arribar la convocatòria ha estat l'Ajuntament i internet.

Nota: els % no sumen 100 doncs s'admetia resposta múltiple

4.7. Millores recollides

A continuació, es detallen les millores i suggeriments aportats per les persones participants envers la sessió agrupades per àmbits:

- Felicitats! L'educació avui va sobre: maneres de pensar; maneres de treballar; comunicació i noves tecnologies. En definitiva: La capacitat de viure en un món multifacètic com a objectiu final de l'aprenentatge
- Penso que s'hagués hagut de tenir en compte la ILP, i les diferents entitats i plataformes que defensen l'escola pública. Que no ho han estat.
- Si s'ha arribat a conclusions concretes i si l'Administració s'apropa a la ciutadania, ja es veurà.

5. GALERIA DE FOTOS

